

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmeti br. IT-95-5/18-T
Datum: 8. januar 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 8. januara 2013.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA RAZJAŠNJENJE ODLUKE O
OBAVLJANJU RAZGOVORA SA SVJEDOCIMA ODBRANE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

Prijevod

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za razjašnjenje Odluke o obavljanju razgovora sa svjedocima odbrane" koji je optuženi podnio 26. novembra 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim po njemu donosi odluku.

I. Proceduralni kontekst i argumenti strana u postupku

1. Vijeće je 8. novembra 2012. donijelo "Odluku o obavljanju razgovora tužilaštva sa svjedocima odbrane" (dalje u tekstu: Odluka), u kojoj je, poslije rasprave na konferenciji prije izvođenja dokaza odbrane 15. oktobra 2012. utvrdilo proceduru u skladu s kojom će tužilaštvo obavljati razgovore sa svjedocima sa spiska svjedoka odbrane na osnovu pravila 65^{ter} Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), koji je optuženi podnio 11. septembra 2012. godine (dalje u tekstu: Spisak svjedoka). Vijeće je u toj Odluci¹ podsjetilo na sudsku praksu Međunarodnog suda prema kojoj svjedoci ne pripadaju nijednoj strani u postupku i obje strane imaju pravo da s njima razgovaraju,² i naložilo sljedeće:

- (a) tužilaštvo će optuženom odmah dostaviti, na povjerljivoj osnovi, spisak svjedoka s njegovog spiska svjedoka na osnovu pravila 65^{ter} s kojima želi da razgovara, pri čemu će jasno naznačiti (a) svjedoke za koje već posjeduje podatke za kontakt ili ih može pribaviti nezavisno od optuženog i (ii) svjedoke za koje mu je potrebna pomoć optuženog da pribavi njihove podatke za kontakt;
- (b) što se tiče svjedoka koji se pominju u paragrafu 16(a)(i), tužilaštvu će biti dopušteno da s njima stupi u kontakt direktno i bez saradnje Službe za žrtve i

¹ Vijeće napominje da je složeni procesni istorijat te Odluke detaljno iznijet u paragrafima 1 do 9 Odluke pa ga stoga ovdje neće ponavljati.

² Odluka, par. 10.

Prijevod

svjedoke (dalje u tekstu: VWS), kako bi doznalo da li su oni voljni da pristupe razgovoru s tužilaštvom;

(c) što se tiče svjedoka koji se pominju u paragrafu 16(a)(ii), strane će slijediti proceduru utvrđenu u Drugoj odluci, konkretno:

- (i) tužilaštvo će odmah dostaviti VWS-u, na povjerljivoj osnovi, spisak svjedoka koji se pominju u paragrafu 16(a)(ii);
- (ii) optuženi će zatim VWS-u dostaviti aktualne podatke za kontakt za te svjedoke;
- (iii) VWS će što je prije moguće stupiti u kontakt s tim svjedocima kako bi ustanovio da li oni pristaju na razgovor s predstavnikom tužilaštva i, ako pristaju, da li žele da tom razgovoru prisustvuje predstavnik optuženog;
- (iv) VWS će obavijestiti tužilaštvo o rezultatima tih svojih kontakata i dostaviti mu kontaktne podatke svjedoka koji su pristali na razgovor s tužilaštvom; i
- (v) tužilaštvo će optuženog i njegov tim odbrane obavijestiti o vremenu i mjestu razgovora sa svjedocima koji su naveli da žele da razgovoru prisustvuje predstavnik optuženog.³

2. U Odluci, Vijeće je tužilaštvu takođe naložilo da optuženog blagovremeno obavijesti s kojim svjedocima želi razgovarati kako bi se njemu i njegovom timu dala prilika da s tim svjedocima, ako to žele, razgovaraju prvi, da bi se izbjegli eventualni navodi o vršenju uticaja ili zastrašivanju svjedoka.⁴

3. Optuženi u Zahtjevu navodi da su strane pokušale da sarađuju na sprovođenju Odluke, ali da se u pogledu jednog aspekta našle pred problemom koji ne mogu same da riješe.⁵ U vezi s pitanjem blagovremenog obavještanja o imenima svjedoka s kojima tužilaštvo želi da obavi razgovor, optuženi tvrdi da mu je tužilaštvo 15. novembra 2012. dostavilo spisak 210 svjedoka s kojima želi da razgovara i čije podatke za kontakt

³ Odluka, par. 16.

⁴ Odluka, par. 14.

⁵ Zahtjev, par. 2.

Prijevod

posjeduje (dalje u tekstu: Spisak svjedoka za razgovor), zajedno sa spiskom 309 svjedoka s kojima želi da razgovara, ali čije podatke za kontakt ne posjeduje.⁶ Prema riječima optuženog, na sastanku sa Službom za žrtve i svjedoke koji je nakon toga održan, tužilaštvo je izjavilo da ne planira da na terenu obavlja razgovore s velikim brojem svjedoka, da će VWS periodički obavještavati o predstojećim planiranim razgovorima sa svjedocima i da stoga nije potrebno da VWS u ovoj fazi kontaktira sa svih 309 svjedoka.⁷ Što se tiče drugih 210 svjedoka, optuženi tvrdi da tužilaštvo smatra da je Spisak svjedoka za razgovor sastavljen u skladu s Odlukom i zbog toga optuženog ne namjerava dodatno obavještavati o predstojećim razgovorima sa svjedocima.⁸ Optuženi tvrdi da je upravo to problematično jer on želi kontaktirati sa svjedocima s kojima će tužilaštvo možda razgovarati, ali ne želi da "alarmira potencijalne svjedoke najavom da će ih tužilaštvo možda kontaktirati sve dok to nije potpuno neophodno".⁹ Prema riječima optuženog, to bi povlačilo i nepotrebno trošenje sredstava inače namijenjenih za uzimanje izjava svjedoka.¹⁰ Optuženi dalje tvrdi da je Odlukom, prema njegovom shvatanju, tužilaštvo naloženo da mu da priliku da sa svjedocima stupi u kontakt u slučajevima kada tužilaštvo, u "dobroj namjeri", stvarno namjerava da kontaktira svjedoke radi razgovora.¹¹ Shodno tome, optuženi traži da Vijeće ocijeni da li je dovoljno obavještenje tužilaštva o namjeri da razgovara s 210 svjedoka ili bi trebalo da tužilaštvo dostavi konkretnije obavještenje.¹²

4. Tužilaštvo je 27. novembra 2012. usmeno odgovorilo na Zahtjev i izjavilo da je Zahtjev u biti zahtjev za ponovno razmatranje "formulisano kao zahtjev za razjašnjenje".¹³ Tužilaštvo dalje tvrdi da je odredbe iz Odluke ispoštovalo time što je, kao što Odluka i upućuje, optuženog obavijestilo o imenima svjedoka s kojima želi da obavi razgovor.¹⁴ Što se tiče navoda optuženog da će se svjedoci možda alarmirati kad saznaju da će ih kontaktirati tužilaštvo, tužilaštvo tvrdi da je to čista spekulacija i da pravi problem,

⁶ Zahtjev, par. 4.

⁷ Zahtjev, par. 5.

⁸ Zahtjev, par. 6.

⁹ Zahtjev, par. 7.

¹⁰ Zahtjev, par. 7.

¹¹ Zahtjev, par. 8.

¹² Zahtjev, par. 9.

¹³ T. 30424 (27. novembar 2012.).

¹⁴ T. 30425 (27. novembar 2012.).

Prijevod

proizlazi iz toga što, kako se čini, optuženi i/ili njegov tim odbrane mnoge svjedoke još nisu kontaktirali tako da ovi ni ne znaju da su potencijalni svjedoci na ovom suđenju.¹⁵ Prema riječima tužilaštva, to je problem koji je stvorila odbrana i koji nije opravdanje za razjašnjavanje Odluke.¹⁶ Tužilaštvo takođe tvrdi da je Spisak svjedoka za razgovor toliko obiman zato što optuženi nije dostavio odgovarajuće rezimee o svjedocima sa svog Spiska svjedoka, zbog čega pak tužilaštvo ne raspolaže konkretnim saznanjima za većinu svjedoka sa Spiska svjedoka, te upravo zbog toga i ima potrebu da s njima obavlja razgovore. Da tužilaštvo ima te podatke, Spisak svjedoka za razgovor bio bi kraći.¹⁷

5. Pravni savjetnik optuženog na to je replicirao ponoviši argumente iz Zahtjeva i dodavši da bi se svjedoci mogli alarmirati bilo zbog toga što je tužilaštvo s mnogima od njih u prošlosti razgovaralo u svojstvu osumnjičenih bilo zbog bojazni da bi protiv njih mogli biti pokrenuti krivični postupci pred domaćim sudovima.¹⁸

6. Nakon opširne rasprave od 28. novembra 2012. o tome da li Spisak svjedoka zadovoljava odredbe pravila 65ter Pravilnika,¹⁹ Vijeće je 4. decembra 2012. izdalo usmenu odluku u kojoj je ocijenilo da Spisak svjedoka ne zadovoljava odredbe pravila 65ter(G).²⁰ Vijeće je stoga optuženom naložilo (i) da revidira i reducira Spisak svjedoka, s rokom do 14. decembra 2012., i (ii) da do kraja januara 2013. dostavi odgovarajuće rezimee u skladu s pravilom 65ter za svjedoke koji su svjedočili o uzimanju talaca i o opštinama na koje se predmet odnosi, a do kraja februara rezimee za svjedoke koji su svjedočili o srebreničkoj komponenti predmeta.²¹ Vijeće je takođe zauzelo stav da donošenje odluke po Zahtjevu treba odgoditi dok optuženi ne dostavi revidiranu verziju Spiska svjedoka i dok tužilaštvo zatim, ako bude potrebno, ne revidira svoj Spisak svjedoka za razgovor. Vijeće je takođe tužilaštvo uputilo da do 21. decembra 2012.

¹⁵ T. 30425-30426 (27. novembar 2012.).

¹⁶ T. 30425-30429 (27. novembar 2012.).

¹⁷ T. 30428-30429 (27. novembar 2012.).

¹⁸ T. 30426-30428 (27. novembar 2012.).

¹⁹ T. 30524-30534 (28. novembar 2012.).

²⁰ T. 30894-30897 (4. decembar 2012.).

²¹ T. 30897-30898 (4. decembar 2012.).

Prijevod

dostavi podnesak o tome da li se promijenio broj svjedoka s kojima želi da obavi razgovor.²²

7. Optuženi je 14. decembra 2012. podnio revidiranu verziju Spiska svjedoka u kojoj je neke od svjedoka izostavio, a izvjestan broj njih uvrstio u spisak rezervnih svjedoka (dalje u tekstu: Revidirani spisak svjedoka).²³

8. Tužilaštvo je 20. decembra 2012. dostavilo "Obavijest tužilaštva o razgovorima sa svjedocima odbrane" (dalje u tekstu: Obavijest) kojom je obavijestilo Vijeće o tome da se, nakon Revidiranog spiska svjedoka, broj svjedoka s kojima želi da obavi razgovor smanjio za 161. Broj svjedoka za koje je potrebna pomoć VWS sada iznosi 197, a broj svjedoka za koje pomoć nije potrebna sada iznosi 159 (dalje u tekstu: Revidirani spisak svjedoka za razgovor).²⁴

II. Diskusija

9. Vijeće ne ocjenjuje da se Zahtjevom zapravo traži ponovno razmatranje. Optuženi naime traži da Vijeće ocijeni da li je Revidirani spisak svjedoka za razgovor koji je podnijelo tužilaštvo, sada smanjen na 159 svjedoka, adekvatan s obzirom na Odluku. Vijeće će stoga to sada i učiniti.

10. Vijeće smatra da Revidiran spisak svjedoka za razgovor zaista poštuje odredbe iz paragrafa 14 Odluke. U tom paragrafu tužilaštvo je naloženo da optuženog blagovremeno obavijesti o tome s kojim svjedocima želi razgovarati kako bi se optuženom, odnosno njegovom timu odbrane, dala prilika da s tim svjedocima razgovaraju ako to žele. Podnijevši Revidirani spisak svjedoka za razgovor, bez obzira na to da spisak još uvijek sadrži 159 imena, tužilaštvo je uradilo tačno ono što mu je bilo rečeno da uradi. Vijeće se

²² T. 30898-30899 (4. decembar 2012.).

²³ Drugi revidirani spisak svjedoka odbrane na osnovu pravila 65ter, 14. decembar 2012., Povjerljivi dodatak E.

²⁴ Obavijest, par. 3.

Prijevod

slaže s argumentom tužilaštva da činjenica da je Revidirani spisak svjedoka za razgovor obiman i da tužilaštvo nije u mogućnosti da s potpunom sigurnošću kaže da li će razgovarati sa svih 159 navedenih svjedoka velikim dijelom posljedica propusta optuženog da dostavi propisan spisak svjedoka s odgovarajućim rezimeima u skladu s pravilom 65ter(G). Tužilaštvo to daje pravo na stav da smatra potrebnim da obavi razgovore sa svih, kako sad stvari stoje, 159 svjedoka sa svog Revidiranog spiska.

11. Što se tiče argumenta da će se svjedoci nepotrebno alarmirati ako budu kontaktirani, optuženom je Revidirani spisak svjedoka za razgovor dostavljen upravo zato da bi te svjedoke on mogao kontaktirati prvi i otkloniti njihove eventualne bojazni u vezi s potencijalnim kontaktom od strane tužilaštva. Što se tiče okolnosti da neki od svjedoka s Revidiranog spiska za razgovor možda ni ne znaju da su potencijalni svjedoci na ovom suđenju – pri čemu se Vijeće pribojava to bi to zaista i mogao biti slučaj – to nije razlog zbog kojeg bi tužilaštvo trebalo onemogućiti da svjedoke kontaktira sada, a ne kasnije.

12. Osim toga, što se tiče argumenta optuženog da stupanje u kontakt s 159 svjedoka od strane njega ili njegovog tima odbrane povlači nepotrebno trošenje sredstava, Vijeće napominje da optuženi nije dužan da kontaktira sve te svjedoke i da ima slobodu da s nekima od njih ili sa svima njima ni ne stupa u kontakt. Osim toga, kao što je tokom ovog postupka mnogo puta istaknuto,²⁵ tim odbrane optuženog je velik i dodijeljeni su mu znatni resursi, tako da se dio tih sredstava može upotrijebiti za stupanje u kontakt sa 159 pomenutih svjedoka, ako se to smatra potrebnim.

13. Stoga Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 Pravilnika, ovim konstatuje da Revidirani spisak svjedoka za razgovor podnijet od strane tužilaštva poštuje odredbe iz paragrafa 14 Odluke. Iz tog razloga, Zahtjev se odbija.

²⁵ Nalog o rasporedu u vezi s okončanjem dokaznog postupka tužilaštva, podnescima na osnovu pravila 98bis i početkom dokaznog postupka odbrane, 26. april 2012., par. 11; Odluka po Drugom podnesku optuženog u vezi s rasporedom suđenja, 23. oktobar 2010., par. 9; Nalog o rasporedu, 27. maj 2010., par. 5.

Prijevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 8. januara 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]